

KONINGSHOF

Broedvogelinventarisatie 1972

Koningshof is een bosterrein van 144 ha. aan de binnenduintrand bij Aerdenhout. Het middengedeelte bestaat uit een vrij dichte begroeiing van hoog opgaande Oostenrijkse Dennen. Dit is uiteraard een vogelarm gebied. Het oostelijke gedeelte van Koningshof bestaat uit een steile helling, begroeid met hoog loofhout van Beuken, Eiken en Kurkiepen. De zuidrand gaat over in eikenhakhout en het westen sluit aan bij het open duinterrein met Berken- en Populierenbosjes, Meidoorns, Kardinaalsmutsen en een duinroos-helling begrensd door duindoornbegroeiing.

Wij hebben de broedvogelterritoria vastgesteld door de zingende ♂♂ te tellen. Dit onderzoek zegt echter niets over het broedresultaat, daar we geen nesten kontrolleren.

We hebben het terrein in 3 delen verdeeld: kaart 1, het noordoostelijke gedeelte. Kaart 2, het zuidelijke deel en kaart 3 het noordwestelijke gedeelte. Bij deze verdeling komt goed tot uiting hoe de vogels aan hun biotoop gebonden zijn. Op kaart 1 hebben de vogels van het hoge loofbos de overhand, zoals Boomklever, Boomkruiper, Tjiftjaf, Vink, Zwartkopje, Roodborst. In het westen vinden we de bewoners van de duinbosjes zoals Fitis, Nachtegaal, Gekraagde Roodstaart en ook weer de Roodborst, en als bijzonderheid de Sprinkhaanrietzanger in het duindoornstruweel. We waren blij met het voorkomen van de Fluitee, die niet ver van het grote huis zijn territorium had in het stukje loofbos zonder ondergroei. (Stangenbos). Een Houtsnip zagen we met jongen lopen bij het parkeerterrein.

Niet alleen voor de broedvogels is Koningshof een interessant terrein, ook in de trektijd kunnen er tijdelijk veel vogels verblijven. Zo wemelde het bos eind oktober van honderden mezen; Kool-, Pimpel-, Glanskop-, Matkop- en Staartmezen, Goudhaantjes en vooral zeer veel Zwarte Mezen. De hele winter verbleven er Goudhaantjes en Kruisbekken in de dennen en wordt het bos benut als slaappleaats voor Vinken, Lijsters, Kraaien, Houtduiven en andere vogels, die overdag elders foerageren.

De maand maart was warm, maar april en mei waren te koud en daardoor was de zang slecht. Het is daarom noodzakelijk een aantal jaren achtereen hetzelfde gebied te inventariseren, ook in verband met schommelingen van het aantal per soort.

Om het aantal broedvogels in de dennenbossen te bevorderen hebben we dit

voorjaar (1973) een aantal door de heer Rombaut vervaardigde mezennest-
kasten in overleg met hem daar opgehangen.

Lijst van de broedvogels.

	kaart 1	kaart 2	kaart 3	totaal
Fazant	niet geteld			
Houtsnip	3	± 4	3	± 10
Holenduif	1	-	-	1
Houtduif	4	16	11	31
Tortelduif	2	5	8	15
Turkse Tortel	-	1	-	1
Koekoek	1 eks.	3 eks.	3 eks.	7 eks.
Bosuil	2	1	-	3
Groene Specht	2	3	1	6
Gr. Bonte Specht	9	4 à 5	1	14 à 15
Boomleeuwerik	2	1 à 2	-	3 à 4
Boompieper	-	2 à 3	2	4 à 5
Winterkoning	16	7	3	26
Heggenus	7 à 10	10	10	27 à 30
Zanglijster	13	8	3	24
Merel	33	23	16	72
Gekr. Roodstaart	3	6	8	17
Nachtegaal	2	12	16	30
Roodborst	45	23	20	88
Sprinkhaanrietzanger	-	1	-	1
Zwartkopje	15	8	4	27
Tuinfluit	-	1	-	1
Grasmus	-	5	6	11
Braamsluiper	-	1	1	2
Fitis	19	35	30	84
Tjiftjaf	14	1	1	16
Fluiter	1	-	-	1
Grauwe Vliegenvanger	1	-	-	1
Koolmees	28	29	9	66
Pimpelmees	12	10	6	28
Glanskopmees	4	4	3	11
Staartmees	1	-	-	1
Boomklever	9	-	-	9
Boomkruiper	12	3	-	15

	kaart 1	kaart 2	kaart 3	totaal
Groenling	2	8	1	11
Kneu	-	3 & 4	-	3 & 4
Vink	14	2	-	16
Huismus	bij de gebouwen.			
Spreeuw	12	5	-	17
Zw.Kraai	1	1	-	2
Kauw	1	-	-	1
Ekster	-	4	2	6
Vlaamse Gaai	4 eks.	8 eks.	5 eks.	17 eks.

Totaal hebben we geteld 702 tot 709 territoria van 39 soorten, daarbij komen nog de Koekoek en de Vlaamse Gaai, waar we de aantallen van noteerden en de Huismussen en Fazanten die we niet geteld hebben.

Voor de Vogelwerkgroep Haarlem,

A.Antonisse-Reiman
Th.Cornet
P.Schouten

T.Bloem-Margadant
F.Bloem
Veldlaan 8, Aerdenhout.